Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service

Lausunto

13.10.2022

MIG-2226799
00.03.00
MIGDno-2022-2834

Eduskunnan lakivaliokunta

Lausuntopyyntönne kokousta 20.10.2022 klo 10.00 varten

Maahanmuuttoviraston lausunto hallituksen esityksestä (HE 87/2022 vp)

Eduskunnan lakivaliokunta on pyytänyt Maahanmuuttovirastolta lausuntoa hallituksen esityksestä (87/2022 vp), joka koskee tahdonvastaiselta katoamiselta suojelemisesta tehdyn yleissopimuksen hyväksymistä ja voimaansaattamista sekä rikoslain muuttamista. Maahanmuuttovirasto kiittää mahdollisuudesta antaa lausuntonsa hallituksen esityksen johdosta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi kaikkien henkilöiden suojelemiseksi tahdonvastaiselta katoamiselta New Yorkissa 20.12.2006 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen sekä lain sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Lisäksi ehdotetaan, että rikoslaissa säädettäisiin rangaistavaksi tahdonvastaisen katoamisen toteuttaminen ja rikoslakiin tehtäisiin tästä uudesta rikoksesta aiheutuvat muut muutokset. Suomi tunnustaisi myös tahdonvastaisia katoamisia käsittelevän komitean toimivallan käsitellä yksityishenkilöiden valituksia ja valtiovalituksia ja sitoutuisi näihin menettelyihin.

Hallituksen esityksessä (s. 8–9) on todettu, että yleissopimus osaltaan korostaa viranomaisten velvollisuutta selvittää, millaisiin olosuhteisiin Suomesta kansainvälistä suojelua hakeneet karkotettavat, käännytettävät tai muut vastoin tahtoaan kotimaahansa tai muualle palautettavat henkilöt voivat palautusmaassaan joutua. Viranomaisten on voitava varmistua, että palautettava henkilö ei joudu tahdonvastaisen katoamisen rikoksen uhriksi siellä, minne hänet palautetaan. Yleissopimuksen määräykset voivat tältä osin eniten vaikuttaa maahanmuuttohallintoon. Vaikutuksia kuitenkin olennaisesti vähentää se, että jo nykyään ulkomaalaislaki (301/2004) lähtee siitä, ettei palautettava saa joutua vainon kohteeksi tai todelliseen vaaraan kärsiä vakavaa haittaa.

Maahanmuuttovirasto jakaa edelleenkin tämän arvion esityksen vaikutuksista maahanmuuttohallintoon. Kuten Maahanmuuttovirasto on todennut hallituksen esityksen luonnoksesta 8.3.2022 antamassaan lausunnossa, mahdollinen palautuskielto huomioidaan aina ulkomaalaista koskevaa palauttamispäätöstä tehtäessä.

Maahanmuuttovirastolla ei ole muuta lausuttavaa hallituksen esityksestä.

www.migri.fi

PL 10
00086 Maahanmuuttovirasto
puh. 0295 430 431
faksi 0295 411 720

PB 10
00086 Migrationsverket
tfn 0295 430 431
fax 0295 411 720

PO Box 10
FI-00086 Maahanmuuttovirasto
tel. +358 295 430 431
fax +358 295 411 720

Ylijohtaja Ilkka Haahtela

Erityisasiantuntija Hanna Pihkanen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Maahanmuuttovirasto 13.10.2022 klo 20:08. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu Eduskunnan lakivaliokunta

Tiedoksi Maahanmuuttoviraston apulaispäällikkö, oikeus- ja maatietoyksikön johtaja, turvapaikkayksikön johtaja, vastaanottoyksikön johtaja, oikeuspäälliköt ja oikeuspalvelujen johtavat asiantuntijat